ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ФАХОВИЙ БІЗНЕС-КОЛЕДЖ РІК ЗАСНУВАННЯ - 1966

Відділення інформаційних технологій

ЦК гуманітарних дисциплін та фізичного виховання

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	SS001 Правознавство та право інтелектуальної власності / Science of Law and Intellectual Property Law
Рівень фахової передвищої освіти	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	F Інформаційні технології
Спеціальність	F3 Комп'ютерні науки
Освітня програма	Комп'ютерні науки та штучний інтелект
Семестр	3
Курс	__1__ (на базі повної загальної середньої освіти) __2__ (на базі базової середньої освіти)
Анотація курсу	**Метою** є: формування цілісного, системного розуміння державно-правових явищ, генези та закономірностей їх функціонування і розвитку, оволодіння понятєво-категоріальним апаратом сучасної юриспруденції і правової практики та оволодіння основами інтелектуальної власності. **Завдання полягає в:** вивченні основних положень права, підвищення рівня правової свідомості і правової культури здобувачів освіти, вироблення вмінь і навичок та подальшому використання законодавства в практичній роботі за обраною спеціальністю. **Предметом вивчення дисципліни є:** загальні закономірності виникнення, розвитку та функціонування держави і права, а також система основних понять юриспруденції, в тому числі система правових відносин щодо регулювання прав інтелектуальної власності, майнових та особистих немайнових прав.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/my/
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Кузнецова Л.В.
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітньо-професійна програма	Комп'ютерні науки та штучний інтелект http://csbc.edu.ua/documents/otdel/shi25.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини 7 і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку

	предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. і ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 8. Здатність дотримуватись правових норм, норм з безпеки життєдіяльності у практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності та нести відповідальність за результати власної інтелектуальної праці.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК 4. Здатність дотримуватися стандартів при розробці програмного забезпечення. СК 8. Здатність забезпечувати інформаційну та функціональну безпеку програмного забезпечення.
Перелік програмних результатів навчання	РН14. Розуміти предметну область, застосовувати знання у професійній діяльності.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 90 Кількість кредитів – 3 Кількість лекційних годин – 14 Кількість практичних занять – 16 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 60 Форма підсумкового контролю – залік
Методи навчання	Тематичні лекції; пояснювально-демонстраційний метод; метод проблемного викладання; робота з навчально-методичною літературою; практико-орієнтовані методи (дослідницький, кейс-завдання, ситуаційний та факторний аналіз, робота в групах; методи самоконтролю), самонавчання через електронне модульне середовище навчального процесу Moodle та використання рекомендованої літератури; метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації).
Зміст дисципліни	
Тема 1. Основи теорії держави та права	Предмет і метод теорії держави і права. Поняття й ознаки держави. Поняття і класифікація функцій держави. Форми здійснення функцій держави. Поняття і структура форми держави. Форма державного правління. Форма державного устрою. Форма державного політичного режиму: поняття та види.Поняття права. Джерела права. Поняття та види соціальних норм. Функції та принципи права. Поняття норм права. Структура норм права. Поняття та види систематизації законодавства України.

	Правові відносини, загальна характеристика. Правопорушення: поняття, види склад. Юридична відповідальність: поняття і ознаки. Поняття правової поведінки. Законність та правопорядок.
Тема 2.Основи конституційного права України	Поняття конституційного права. Джерела конституційного права. Конституція України – Основний Закон суспільства та держави. Засади конституційного ладу України. Поняття та форми здійснення народного суверенітету. Поняття та види референдумів. Виборче право та виборча система в Україні. Громадянство України: набуття, припинення та втрата громадянства. Конституційні права та свободи людини і громадянина. Конституційні обов'язки людини та громадянина в Україні. Загальна характеристика систем органів державної влади.
Тема 3. Основи адміністративного права України	Поняття та принципи адміністративного права України. Джерела адміністративного права. Загальна характеристика. Адміністративного кодексу України. Адміністративні правовідносини. Суб`єкти адміністративного права. Державне управління, його поняття та зміст. Адміністративна відповідальність. Адміністративне правопорушення. Адміністративне стягнення.
Тема 4. Основи цивільного права України	Поняття цивільного права та цивільних правовідносин. Джерела цивільного права. Фізичні та юридичні особи. Поняття права власності. Правочини. Зобов`язання в цивільному праві. Цивільно-правова відповідальність. Спадкування.
Тема 5. Основи кримінального права України	Поняття і предмет кримінального права. Загальна характеристика Кримінального кодексу України. Поняття кримінальної відповідальності. Поняття кримінального правопорушення та його ознаки. Склад кримінального правопорушення. Стадії скоєння кримінального правопорушення. Добровільна відмова від вчинення кримінального правопорушення. Поняття і види обставин, що виключають злочинність діяння: необхідна оборона, крайня необхідність. Співучасть у кримінальному правопорушенні. Поняття покарання. Система і види покарань. Судимість. Кримінальна відповідальність за економічні правопорушення.
Тема 6. Основи авторського права та суміжних прав	Поняття, основні задачі, функції, принципи та джерела авторського права і суміжних прав. Правова охорона авторського права і суміжних прав. Суб’єкти і об’єкти авторського права, їх характеристика. Порядок державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір. Суміжні права, їх зміст щодо певних об’єктів та строк дії.

Тема 7. Основи права промислової власності	Поняття винаходу, корисної моделі, промислового зразка. Об'єкти винаходу (корисної моделі). Умови патентоздатності. Порядок патентування. Строк дії патенту. Права власника патенту. Міжнародне патентування. Структура заявки на реєстрацію патенту на винахід (корисну модель). Формула винаходу (корисної моделі).
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин студент може отримати індивідуальний графік навчання за погодженням із керівником курсу, завідувачем ЦК та завідувачем відділення.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
Використання ШІ	Використання ШІ під час виконання завдань регламентується Політикою «Використання ШІ в освітньому процесі ЧДБК» Завдання мають маркування регламенту використання ШІ.
Підсумковий контроль	Диференційний залік у кінці семестру за результатами поточної успішності (у формі підсумкового модульного контролю) / іспит / екзаменаційний перегляд

Система оцінювання

Система оцінювання підсумкової успішності студентів поділяється на **поточний контроль** та **семестровий контроль**.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру і охоплює всі види аудиторної роботи (практичні, семінарські заняття) та виконання індивідуальних завдань. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за цей вид контролю, становить 100.

Підсумковий контроль

Відбуватися у формі диференційного заліку (у формі підсумкового модульного контролю).

Розрахунок підсумкової оцінки

Підсумкова оцінка базується виключно на балах, накопичених протягом семестру (**S**). Ваговий коефіцієнт у цьому випадку становить **1**.

Формула: O=S×1

Види навчальної роботи	**Загальна кількість балів**
Усні відповіді за темами 1-7 по 5 балів	35
Модульні контрольні (2 к.р. по 15 балів)	30
Творче завдання	**25**
Індивідуальна самостійна робота (реферат)	**10**
Разом	**100**

Критерії оцінювання для кожного виду навчальної

Критерії оцінювання усних відповідей:

5 б. Знання є глибокими, міцними, системними; учень вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища і факти, виявляти й відстоювати особисту позицію.

4 б. Студент знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням). Відповідь учня правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень

3 б. Студент відтворює основний навчальний матеріал, здатний виконувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності

2 б. Відповідь фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення;

1 б. Відповідь неконкретна, студент орієнтується лише в деяких поняттях предмету

Критерії модульних робіт

13-15 б. Студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів.

10-12 б. Повністю розкрив теоретичні питання на основі програмного та додаткового матеріалу. При виконанні практичних завдань студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

6-9 б. повністю розкрив теоретичні питання, а програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичні завдання виконані в цілому правильно, але мають місце окремі неточності.

3-5 б. студент розкрив теоретичні питання, проте при викладенні програмного матеріалу допущені окремі помилки. При виконанні практичних завдань студент припускається помилок, за рахунок недостатнього розуміння програмного матеріалу.

1-2 б. не розкрив теоретичні питання і не може виконати практичні завдання. Як правило такий студент виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

Критерії оцінювання творчих робіт

20- 30 б. У презентації відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, висловлене власне ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо і самостійно. Презентація характеризується оригінальністю

10-19 б. Презентація має задовольняти всім критеріям нижчого рівня і одному або двом таким: відображає глибокий пошук при дослідженні та застосування навичок мислення високого рівня; показує явне поглиблення та розуміння теми; притягує увагу аудиторії.

1-9 б. Робота сфокусована на темі, але не висвітлює її. Наявна певна організаційна структура, але вона не явна з показу. Можуть бути фактичні помилки чи незрозумілості, але вони не значні.

Критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи

5-10 б. У роботі відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу. Робота виконана самостійно з дотриманням умов академічної доброчесності.

1-4 б. У роботі містяться фактичні помилки, що є не значними.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Бали	Зміст
90-100 відмінно	**Бездоганна підготовка в широкому контексті.** Здобувач виявляє глибокі, системні знання навчального матеріалу, вільно орієнтується в першоджерелах та додатковій літературі, демонструє творчий підхід,

	аналітичне мислення та здатність застосовувати набуті компетентності в нестандартних ситуаціях.
80-89 дуже добре	**Повні знання, міцні вміння.** Здобувач володіє навчальним матеріалом у повному обсязі, впевнено застосовує практичні навички, вільно виконує передбачені програмою завдання, проте припускається несуттєвих неточностей або незначних помилок при викладенні окремих питань
70-79 добре	**Хороші знання та вміння.** Здобувач грамотно та по суті викладає матеріал, демонструє достатній рівень засвоєння практичних навичок, але припускається деяких неточностей у формулюваннях або має невеликі труднощі під час самостійного виконання складних завдань.
65-69 задовільно	**Задовільні знання, стереотипні вміння.** Здобувач знає основний навчальний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання, вирішує завдання за готовим алгоритмом (шаблоном), проте має прогалини в деталях та припускається помилок при самостійних висновках.
60-64 достатньо	**Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах.** Здобувач демонструє засвоєння лише базового рівня матеріалу, спроможний виконувати лише найпростіші завдання в стандартних (знайомих) умовах під керівництвом викладача.
35-59 незадовільно	**Слабкі знання, відсутність вмінь.** Здобувач володіє лише фрагментарними знаннями, не здатний системно викласти матеріал чи застосувати вміння на практиці. Потрібне повторне складання (перескладання) для досягнення мінімального рівня.
1-34 незадовільно	**Необхідний повторний курс.** Здобувач демонструє повну відсутність необхідних знань та вмінь, що унеможливлює складання заборгованості без повторного вивчення навчальної дисципліни

Список рекомендованих джерел

1.Адміністративне право та адміністративний процес. Повний курс : підручник / В. Галунько, П. Діхтієвський, А. Берлач та ін. ; за заг. ред. В. Галунька, В. Фелика. Вид. 5-те. Одеса : Видавництво «Юридика», 2025. 700 с.

2.Адміністративне право: підручник /за заг. ред. О.В. Кузьменко. Київ: Юрінком Інтер, 2025. 700с.

3.Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 9 вересня 1886 р. URL: http:// zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_051/page.

4.Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право, прийнятий Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 р. URL: http:// zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_770. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_123#Text

5.Європейська соціальна хартія (переглянута): хартія Ради Європи від 03.05.1996. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_062#Text

6.Загальна декларація прав людини: ухвалена за резолюцією 217 А (III) ГА Організації Об'єднаних Націй від 10.12.1948. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text

7.Інтелектуальна власність та авторське право: навч. посіб. для студ. ВНЗ / І.М. Чістякова, І.Б. Кривдіна, Д.В. Буряк та ін. К., 2023. 204 с. Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник; за ред. проф. П.М. Цибульова та доц. А.С. Ромашко. К.: КПІ імені Ігоря Сікорського, вид.: «Політехніка», 2021.374 с.

8.Кодекс України про адміністративні правопорушення : Кодекс України від 07.12.1984 № 8073-X // Відомості Верховної Ради УРСР від 18.12.1984 − 1984 р., № 51, ст. 1122.

9.Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4.11.1950 р., ратифікована Україною Законом № 475/97-ВР від 17.07.97. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_004

10.Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text.

11.Конституційне право Україн : підручник / [Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, Ф. В. Веніславський та ін.] ; за заг. ред. Т. М. Слінько ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – 2-ге вид., перероб. й допов. – Харків : Право, 2024. – 672 с.

12.Конституційне право України : Підручник. 11-е видання: (присвячене 30-ій річниці заснування юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет») перероблене та доповнене. Ужгород : РІК-У, 2023. 536 с

13.Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2001 р. 2341-III URL.:http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14. Про колективні договори і угоди від 1.07.1993р. 3356-XII URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12#Text

14.Кримінальне право Україні: Загальна частина/ Тексти лекцій/ навчальнометодичний посібник. Від. ред.: Н.А. Мирошниченко, Є.Л. Стрельцов. Одеса: видавництво «Астропринт» 2022 р.

15.Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / А. О. Байда, В. І. Борисов, О. О. Володіна та ін.; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 6-те вид., переробл. і доповн. Харків: Право, 2020. 768 с.

16.Коротюк О.В. Право інтелектуальної власності. Науково-практичний коментар до Книги IV Цивільного кодексу України. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 340 с.

17.Машков А. Д. Теорія держави і права: підручник. Київ: Алерта, 2024. 452 с.

18.Основи правознавства України: навчальний посібник. Київ: Алерта, 2026. 436с.

19.Правознавство для студентів економічних та фінансових навчальних закладів: підручник. Київ: Ліра-К, 2024. 590с.

20.Про авторське право і суміжні права: Закон України від 01 грудня 2022 року № 2811- IX URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855

21.Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15 грудня 1993 року зі змінами URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12

22.Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 року зі змінами URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12

23.Сухонос В.С. Теорія держави і права: підручник. Суми: Університетська книга, 2023. 544с.

24.Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text

25.Шишка І.Р. Цивільне право та процес: підручник. Київ. Ліра-К, 2025. 948.

Інтернет ресурси

1.Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: https://www.rada.gov.ua/

2.Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: https://tax.gov.ua/

3.Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій. URL: https://nipo.gov.ua/